

## СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### «ПРАВА ЛЮДИНИ І ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ»



<b>Ступінь освіти</b>	Бакалавр
<b>Освітня програма</b>	052 Політологія
<b>Тривалість викладання</b>	5 семестр, 10 чверть
<b>Заняття:</b>	
Лекції	3 години на тиждень
Практичні заняття	2 години на тиждень
<b>Мова викладання</b>	українська
<b>Кафедра, що викладає</b>	Історії та політичної теорії

**Консультації:** за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти.

**Онлайн-консультації:** електронна пошта викладача

**Інформація про викладачів:**

	<b>Єгорова Олена Віталіївна (лекції, практичні заняття)</b>
	<b>Посада:</b> доцент кафедри історії та політичної теорії
	<b>Вчене звання:</b> доцент
	<b>Вчений ступінь:</b> кандидат історичних наук
	<b>Персональна сторінка:</b> <a href="https://ipt.nmu.org.ua/ua/spivr/egorova.php">https://ipt.nmu.org.ua/ua/spivr/egorova.php</a>
<b>E-mail:</b> <a href="mailto:yehorova.o.v@nmu.one">yehorova.o.v@nmu.one</a>	
<b>Кабінет:</b> 1/63	

#### 1. Анотація до курсу

В курсі розглянуто процес становлення концепції прав людини, надана їх класифікація, визначені засадничі принципи світового законодавства з прав людини, стан їх імплементації у законодавство країн, у т.ч. України. Під час практичних занять слухачі набувають навичок аналізу стану дотримання прав людини у різних країнах та знайомства з механізмами захисту прав людини на місцевому, національному та міжнародному рівнях.

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

**Мета дисципліни** – формування компетентностей – знань, вмінь та навичок - у сфері прав людини та демократизації, формування знань щодо груп прав людини, етапів та особливостей їх розвитку, міжнародного законодавства з прав людини, конституційно-правового статусу людини і громадянина в Україні, стану розвитку прав людини на сучасному етапі, шляхів захисту громадян у вітчизняних та міжнародних інституціях.

### Завдання курсу:

- ознайомити здобувачів вищої освіти з історією розвитку та групами прав людини, міжнародним законодавством з прав людини, конституційно-правовим статусом людини і громадянина в Україні;
- розглянути наявні в сучасному світі механізми захисту прав людини і громадян у вітчизняних та міжнародних інституціях;
- навчити здобувачів вищої освіти використовувати ефективні методики запобігання порушень прав людини в процесі соціальної та політичної комунікації, консультувати політичних діячів, політичні партії та громадські організації щодо відповідності діяльності суб'єктів загальноприйнятим нормам дотримання прав людини

## 3. Результати навчання:

- Знати принципи сучасної концепції громадянських і політичних прав і свобод людини та їх відтворення в сукупності міжнародних і вітчизняних документів з прав людини
- Робити аналітичні висновки щодо дотримання чи порушення прав людини різними суб'єктами
- Консультувати політичних діячів, політичні партії та громадські організації з питань відповідності діяльності загальноприйнятим світовим нормам з прав людини.
- Розробляти та використовувати ефективні методики запобігання порушень прав людини в процесі соціальної та політичної комунікації.
- Орієнтуватись у світових інформаційних ресурсах щодо стану прав і свобод людини і використовувати комплекси іншомовних джерел
- Фахово обговорювати у академічній, науковій аудиторіях, а також доступно пояснювати свої думки у непередбаченому середовищі щодо різних аспектів прав і свобод людини

## 4. Структура курсу

<b>Види та тематика навчальних занять</b>
<b>ЛЕКЦІЇ</b>
<b>1. Права людини: загальнотеоретична характеристика</b>
1.1. Поняття прав людини, класифікація основних прав людини
1.2. Основні тенденції сучасного розвитку прав людини

<b>Види та тематика навчальних занять</b>
<b>2. Генезис проблеми прав людини</b>
2.1. Зародження уявлень та формування поняття прав людини
2.2. Формування сучасної концепції громадянських і політичних прав і свобод людини
2.3. Становлення та конституційне закріплення економічних і соціальних прав людини
<b>3. Законодавство з прав людини</b>
3.1. Загальна декларація прав людини - світовий зразок гуманізму
3.2. Рада Європи: до характеристики міжнародного механізму захисту прав людини
3.3. Міжнародні акти з прав та свобод людини і громадянина
<b>4. Засадничі положення конституційно-правового статусу людини і громадянина в Основному Законі України</b>
4.1. Фізичні (життєві) права і свободи: Право на життя: право на свободу і на особисту недоторканість, на охорону здоров'я, на безпечне довкілля тощо
4.2. Особистісні права і свободи: - Право на повагу до гідності людини, свобода думки і слова, світогляду і віросповідання; мовні права - Право на захист від втручання в особисте та сімейне життя, на недоторканість житла та іншого володіння, право на таємницю листування, телефонних розмов тощо
4.3. Політичні права та свободи
<b>5. Економічні права та свободи; культурні (гуманітарні) права та свободи</b>
5.1. Право на підприємницьку діяльність, на працю, на відпочинок.
5.2. Право на участь у професійних спілках, на страйк
5.3. Право на освіту; права осіб, що належать до національних меншин, у гуманітарній сфері тощо
<b>6. Міжнародні та внутрішньодержавні контрольні та судові механізми як засіб імплементації міжнародно-правових норм щодо прав людини</b>
6.1. Співвідношення міжнародних та внутрішньодержавних механізмів забезпечення прав людини
6.2. Національні механізми забезпечення міжнародних стандартів
<b>7. Права людини та демократизація</b>
7.1. Роль правозахисників та правозахисних організацій в сучасній державі
7.2. Права людини та місцева демократія
<b>ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ</b>

<b>Види та тематика навчальних занять</b>
1. Міжнародні стандарти прав і свобод людини та їх імплементація в різних країнах
2. Універсалізація концепції прав людини в актах ООН та інших міжнародних організацій
3. Міжнародні інституції запобігання порушення прав людини
4. Конституційні обов'язки людини і громадянина України та гарантії їх виконання
5. Права людини і політика
6. Права людини, що виникають у разі притягнення її до юридичної відповідальності за невиконання конституційних обов'язків
7. Міжнародний досвід локального активізму та інструменти захисту прав

### **5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення**

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365.

### **6. Система оцінювання та вимоги**

#### **6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами**

<b>Рейтингова</b>	<b>Інституційна</b>
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

6.2. Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за дві теоретичні частини (кожна з них оцінюється максимально у 20 балів) та оцінок за виконання індивідуальних робіт (5 робіт сумарною оцінкою 60 балів).

Отримані бали за теоретичний контроль та індивідуальні завдання додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

<b>Підсумкове оцінювання (якщо здобувач</b>	Диференційований залік відбувається у формі письмового заліку, білети для підсумкового контролю включають 30 тестових теоретичних запитань, та два завдання. Правильна відповідь на всі запитання тестової частини
---	--

<b>вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)</b>	оцінюється у 60 балів. Правильна відповідь на завдання оцінюється у 40 балів. Максимальна кількість балів за екзамен: 100
<b>Індивідуальні завдання</b>	Включають характеристику аналітичних матеріалів з прав людини. Максимально оцінюються у 60 балів при своєчасному складанні, 30 балів при несвоєчасному складанні
<b>Поточний контроль</b>	Охоплює матеріали лекційного курсу. Містить тести та відкриті запитання. Максимально оцінюються у 40 балів (2 модулі×20 балів).

6.3. Критерії оцінювання елементів поточного та підсумкового контролю:

Критерії оцінювання **індивідуального завдання та контрольних робіт**

включають:

- правильність і повнота виконання завдання (50%),
- вміння використовувати інформаційні ресурси для розв'язання задач (10 %),
- захист індивідуальної роботи (включає відповідь на контрольні запитання) (40%),
- правильна оцінка за тестове завдання оцінюється у 2 бали, не правильна – 0.

## **7. Політика курсу**

### **7.1. Політика щодо академічної доброчесності**

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". [http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us\\_documents/System\\_of\\_prevention\\_and\\_detection\\_of\\_plagiarism.pdf](http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf).

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

### **7.2. Комунікаційна політика**

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або на форум дистанційного курсу.

### **7.3. Політика щодо перескладання**

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

### **7.4. Відвідування занять**

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватися дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

### **7.5. Політика щодо оскарження оцінювання**

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

### **7.6. Участь в анкетуванні**

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Права людини та демократизація».

## **8. Рекомендовані джерела інформації**

### **Базова**

1. Рабінович П. М., Хавронюк М. І. Права людини і громадянина: Навчальний посібник — К.: Атіка, 2004—464 с.
2. Антонович М.М. Україна в міжнародній системі захисту прав людини: Теорія і практика. – К. Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – 384 с.
3. Колодій А. М. Права людини і громадянина в Україні: Навч. посіб. / А. М. Колодій, А. Ю. Олійник. — К.: Юрінком Інтер, 2003.
4. Теорія держави і права : підручник / за ред. О. В. Петришина. – Х.: Право, 2015. – С. 297-309. [http://library.nlu.edu.ua/POLN\\_TEXT/KNIGI\\_2009/TEorijaDerjav\\_2009.pdf](http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI_2009/TEorijaDerjav_2009.pdf)

5. Загальна теорія права: Підручник / За заг. ред. М. І. Козюбри. – К.:Ваіте, 2015. – С. 46-65. <http://www.osce.org/uk/ukraine/283756?download=true>
6. Луць Л. А. Загальна теорія держави та права: Навчально-методичний посібник (за кредитно-модульною системою). – К.: Атіка, 2013.
7. Компас: посібник з освіти в області прав людини за участі молоді <http://www.coe.int/uk/web/compass/home>

### **Додаткова**

1. Рудич Ф.М. Політологія. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Київ: Либідь, 2009. – С. 466.
2. Дюверже, М. Политические институты и конституционное право // Антология мировой политической мысли.— М., 1997. — Т. 2.
3. Шляхтун П. Політологія: Теорія та історія політичної науки: Підручник для студентів вищих навчальних закладів/ Петро Шляхтун,; Ред. В. М. Куценко. - К.: Либідь, 2002. – 573 с.
4. Обушний М. Політологія: Довідник/ Микола Обушний, Анатолій Коваленко, Олег Ткач; За ред. Ми-коли Обушного; КНУ ім. Т. Г.Шевченка. - К.: Довіра, 2004. - 599 с.
5. Бойко О. Д., Горбатенко В. П., Денисюк С. Г., Зеленько Г. І., Коваленко А. О., Корнієнко А. О. Прикладна політологія: навч. посіб. / В.П. Горбатенко (ред.). — К. : Академія, 2008. — 472с.